

Foto: Sjo

De invloed van Napoleon in de Zuidelijke Randstad

Van Rotterdam tot Den Haag en alles eromheen

Napoleonroute II

6 etappes	Albrandswaard & Hoeksche Waard
	Historie - dorpen - polder - haven

Fiets dwars door de Zuidelijke Randstad, langs prachtige plekken en steden, over wegen die al in 1800 in opdracht van Napoleon zijn aangelegd. Tijdens de Franse Tijd heeft Napoleon Bonaparte de zogenaamde 'Route Imperiales' aangelegd, ook wel aangeduid als de eerste Rijkswegen van Nederland. Deze wegen bestaan nog steeds en je kunt hier over fietsen, wandelen en autorijden. Ze worden meestal aangeduid als: Rijkswegen, omdat ze destijds met klinkers waren geplaveid. Waan je in de 18e eeuw tijdens de Franse overheersing, zie wat er vandaag de dag nog steeds zichtbaar is en fiets de route die Napoleon heeft gereden. Kies je startpunt bij het adres van je keuze en fiets de etappe die erbij hoort. Knoop etappes aan elkaar voor een langere fietstocht of plan een weekend en fiets de hele route.

De omgeving rond Den Haag en Rotterdam kent veel historie en erfgoed in authentieke Hollandse dorpen en steden met veel monumentale gebouwen waar de tijd van weleer nog steeds zichtbaar is en te bezoeken zijn. Na de inval van de Fransen in 1795 veranderde de Republiek der Verenigde Nederlanden in de Bataafse Republiek en zijn er naast het wegen-net ook een aantal regels en wetten ingevoerd, ook wel de 'Code Napoleon'.

Tijdens deze route ontdek je echte parels die het uitzoeken waard zijn, kom je meer te weten over onze eigen geschiedenis en wat Napoleon heeft veranderd.

Fiets deze route, geniet van de steden en dorpen, van de unieke plekken en monumentale gebouwen die in een stedelijke, groene of waterrijke omgeving gelegen zijn.

Themaroutes

Dwars door het gebied lopen de Zuidelijke Randstad themaroutes. Dit zijn recreatieve thema-fietsroutes die belangrijke plekken in de verschillende gemeenten met elkaar verbinden.

Knooppunten

De routes zijn gebaseerd op het fietsknooppuntennetwerk. Naast de kaart wordt een kort overzicht gegeven van de te fietsen knooppunten per etappe. Handig om bij je te hebben!

Hoe lang doe je over een etappe?

Er is gerekend met een fietssnelheid van 16 km per uur. Dat is langzamer dan een sportieve fietser op een goede fiets (18 km per uur) en sneller dan een rustige fietser op een stadsfiets (12-15 km per uur). Een gezin met kleine kinderen fietst ongeveer 12 km per uur.

— 55 56 —

Hoe gebruik je de routes en etappes?

De fietsroute Napoleon bestaat uit twee verschillende rondes die met elkaar zijn verbonden.

Kies het adres dat je wilt bezoeken en de etappe die erbij hoort. Je kunt bij elk adres starten en zelf kiezen hoe ver je wilt fietsen. Let op: het parkeren van de auto is niet altijd mogelijk op de locatie zelf. Je kunt de etappe ook in tegengestelde richting fietsen door de knooppuntenreeks om te draaien.

Daarnaast zijn op de kaarten ov-stations (trein en metro) en Toeristische Overstappunten (TOP's) afgebeeld. Dit zijn goede startpunten als je met de auto komt en verder wilt fietsen.

	A	Koppige boze boeren zijn het
Etappe 1		
18 16	Oude Raadhuis Waterstal 1, 3262 JR Oud-Beijerland	Open: di-vr 10-20 uur, za 10-16 uur www.visithw.nl

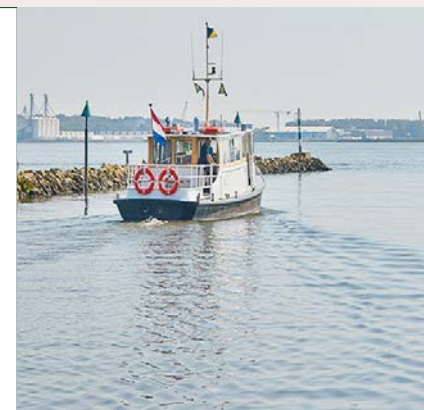
Op 21 februari 1813 staan op de dijk in het centrum van Oud-Beijerland honderden mensen met stokken en hooivorken klaar om het op te nemen tegen de Franse bezetter. Na zijn verlies tegen Rusland keert Napoleon terug naar Frankrijk. Hij heeft een nieuw leger nodig en eist dat soldaten worden opgetrommeld in alle delen van zijn rijk. Oud-Beijerland hoort hier ook bij. Alleen... deze boeren zijn dat zeker niet van plan en zij verzetten zich op 'Stokjesdag' – zoals dit later de boeken in is gegaan – in 1813 als eerste tegen Napoleon.

Nu liggen er jachthavens, vroeger kon je hier oversteken.

	C	Strijensas en Moerdijk hebben het druk
Etappe 3		
27 29	Jachthaven Strijensas Sassedijk 6, 3292 LD Strijensas	Open: 24/7 www.jachthavenstrijensas.nl

De naam 'Strijensas' is afgeleid van de Oud-hollandse benaming 'sas', wat schutsluis betekent. De sluis werd in de 17e eeuw gebouwd en is in de 19e eeuw vernieuwd. De schutsluis van Strijensas is de laatst overgebleven historische schutsluis van de Hoeksche Waard. In De Franse Tijd (1795-813) hebben Strijensas en Moerdijk het druk gehad. Dit was het gevolg van het feit dat bijna iedere dag troepen met het veer over moesten worden gezet. Tijdens de overtocht van 8 mei 1810 is Keizer Napoleon Bonaparte het Hollandsch Diep overgestoken.

De op een na oudste kerk in de Hoeksche Waard.

	B	Kerken kregen een openbare functie
Etappe 2		
21	Laurentiuskerk, Kerkplein 1A 3271 BG Mijnsheerenland	Open: van buiten te bezichtigen. www.europeanheritagedays.com

De Laurentiuskerk is de op een na oudste kerk in de Hoeksche Waard. Het bijzondere kerkgebouw is in de Vlaamse gotische stijl opgetrokken. Naar wet van Napoleon is het eigendom van de kerktorens op 1 mei 1798 overgegaan op de burgerlijke gemeenten. Napoleon vond dat kerktorens, buiten de kerkdiensten, een belangrijke openbare functie hadden, zoals bij rampen, brand, watersnood, het aankondigen van belangrijke evenementen en als vuurtoren, gevangenis of uitkijktoren.

	TIP	Conscriptieoproer 1813
Etappe 1		
18 16	Oude Raadhuis Waterstal 1, 3262 JR Oud-Beijerland	Open: di-vr 10-20 uur, za 10-16 uur www.visithw.nl
Bekijk in Bibliotheek Hoeksche Waard, gevestigd in het Oude Raadhuis, de bronnenstudie over het oproer van 21 februari 1813 in Oud-Beijerland, waarbij de Hoeksche Waarders de verplichte loting voor het leger van Napoleon wilden verhinderen.		

Hoeksche Waard ontstaan uit het agrarisch polderlandschap.

Napoleonroute II

	D	Een keizerlijke dijk
Etappe 4		
29 30	Dorpscentrum Puttershoek P. Repelaerstraat 61B, 3297 BL Put-	Open: 24/7 www.visithw.nl

De weg van Strijensas naar Puttershoek kent een lange historie. De historische Keizersdijk maakte eeuwenlang onderdeel uit van de doorgaande route van Amsterdam naar Parijs. Keizer Karel V, koning van Spanje en landheer van de Nederlandse gewesten, was continu in oorlog en reisde door zijn rijk. Aangezien de Keizersdijk op de doorgaande route van Amsterdam naar Parijs lag, werd dit de keizerlijke route. Ook keizer Napoleon Bonaparte maakte veelvuldig gebruik van deze route. Tijdens deze etappe komt u mijlpalen van Schouteneinde Puttershoek tegen.

1810 De oversteek

“Op de 8sten mei 1810 is keizer Napoleon te Moerdijk aangekomen, alwaar Z.M. terwijl de paarden verwisseld werden (Klundert moest weer 18 span leveren) in het rijtuig gezeten, een gesprek heeft gehouden, hoofdzakelijk over de diepte van het Hollandsch Diep, den loop van eb en vloed en over de afstanden van diverse plaatsen”.

Andere beroemde passanten

Naast Keizer Napoleon Bonaparte in 1810 zijn ook Koning Karel II in 1660, Prins Johan Willem Friso in 1711, Wolfgang Amadeus Mozart in 1765 en Koning Lodewijk Napoleon overgestoken van Moerdijk naar Strijensas. In die tijd een belangrijk knooppunt.

	E	De man die nooit aankwam bij zijn geliefde
Etappe 5		
34 18	Museum Hoeksche Waard Dorpsstraat 13, 3274 BB Heinenoord	Open: wo-zo 13-17 uur, za 10-17 uur. www.museumhw.nl

Pieter Verhulp (24) uit Zuid-Beijerland reed op 21 februari 1813 te paard over de ‘Zinkwegschendijk’ in Oud-Beijerland. Hij was op weg naar zijn geliefde Geertruida Leeuwenburgh die woonde in Heinenoord. Pieter zou helaas nooit aankomen. Halverwege de dijk stuitte hij op gevechten tussen opstandelingen tegen het Franse bewind en vier Franse gendarmes. Hij stierf door een Franse kogel. Was hij echt bij toeval op het verkeerde moment op de verkeerde plaats? Ontdek het in Museum Hoeksche Waard.

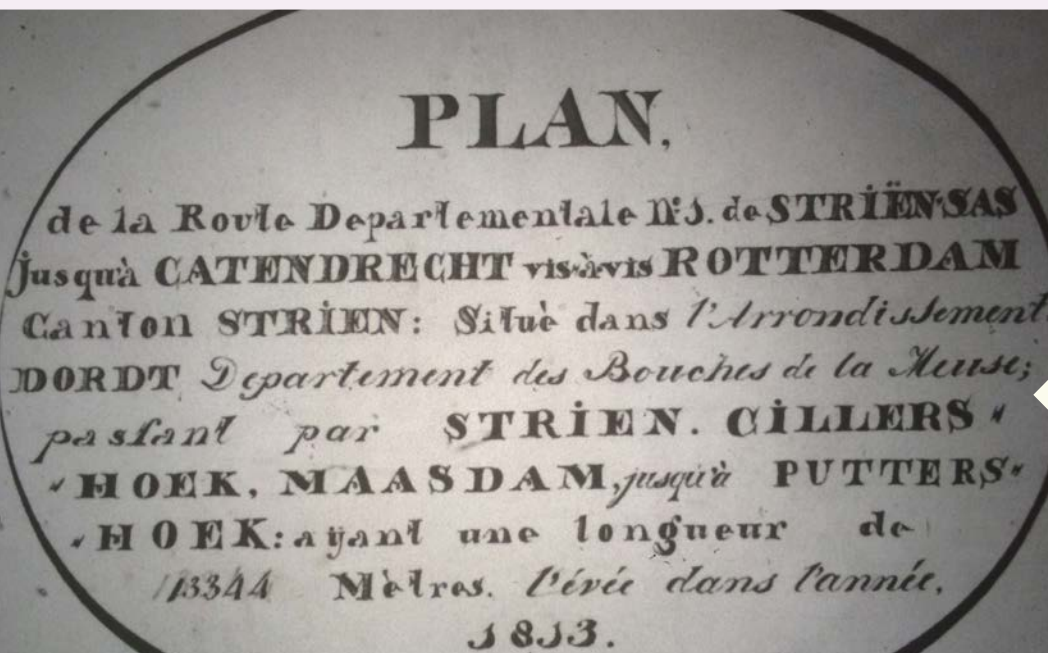

Napoleon arriveerde na de overtocht van het Hollands Diep bij Strijensas.

	F	Hectometerpaaltjes uit de tijd van Napoleon
Etappe 6		
25 93	Jachthaven Rhoon Havendam 23, 3161 XB Rhoon	Open: 24/7 www.buitenland-van-rhoon.nl

De Veerweg en Korteweg (te starten vanaf de jachthaven) maakten onderdeel uit van de Napoleonroute. Benoemd bij keizerlijk decreet in 16 december 1811 als de Route Imperiale IIIe klasse no. 65 (van Antwerpen, Bergen op Zoom, Rotterdam, Den Haag naar Haarlem). De route werd gemarkeerd met speciale paaltjes waarvan er nog een aantal zichtbaar zijn (grijs hectometerpaaltje met opschrift nr. 36,1, 35, 34,2 en 34). Het Waterschap heeft de paaltjes en het oude historische bruggetje (de oude duiker) recent gerenoveerd.

Beschrijving uit 1813 van de Route Départementale tussen Strijensas en Katendrecht.

Ontdek de hecto- en kilometerpaaltjes

De route die je fietst van Albrandswaard naar de Hoeksche Waard is een oude postroute. In de tijd van Napoleon kregen deze route de status ‘Route Départementale’, een soort provinciale weg. Langs deze routes werden door Rijkswaterstaat in de tweede helft van de negentiende eeuw gietijzeren palen geplaatst als hulpmiddel bij het onderhoud van de wegen. Deze palen werden meestal met de letters MP aangeduid, wat mijlpaal betekent. De ‘Nederlandse Mijl’ was synoniem voor kilometer. Tijdens deze fietsroute kom je een aantal van deze palen tegen. Er zijn twee soorten: kilometer- en hectometerpalen. Elke kilometerpaal is aan vier zijden voorzien van een kilometeraanduiding bestaande uit twee cijfers en geeft de afstand tot provinciehoofdstad Den Haag aan. Rijkswaterstaat was ook verantwoordelijk voor het ontwerp. Tussen de kilometerpalen staan hectometerpalen die ook van gietijzer gemaakt zijn. Aan één zijde zijn ze voorzien van de afstand in reliëf, waarbij de kilometergrootte (twee cijfers) boven de hectometergrootte (één cijfer) is geplaatst. Het is echt bijzonder dat er langs deze route zoveel hecto- en kilometerpaaltjes bewaard zijn gebleven! Vele hiervan zijn inmiddels gerestaureerd en teruggebracht in de oude staat.

Colofon

Dit is een uitgave van de 23 gemeenten van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag samen met Krimpenerwaard en Hoeksche Waard die met elkaar samenwerken om het fietsen te stimuleren en zo de bekende en minder bekende mooie plaatsen van de regio te laten ontdekken.

Conceptontwikkeling en projectmanagement
De Rode Draad

Ontwerp en opmaak
Rep-Id Design, René Hofman

Basiskaart
Provincie Zuid-Holland

Fotografie
FotoFie, Sophia van der Kaaden,
Gebiedsmarketing Hoeksche Waard

Etappe 1	Jachthaven Rhoon - Oude Raadhuis Oud-Beijerland
🕒 00:15 uur	📏 4,1 km
🚢 01	🚶 18

Vaartijden pont: zie www.deltapontjes.nl

Etappe 2	Oude Raadhuis Oud-Beijerland - Laurentiuskerk Mijnsheerenland
🕒 00:33 uur	📏 8,7 km
🚶 16	🚶 20

Etappe 3	Laurentiuskerk Mijnsheerenland - Jachthaven Strijensas
🕒 01:20 uur	📏 21,4 km
🚶 21	🚶 22

Etappe 4	Jachthaven Strijensas - Puttershoek
🕒 00:59 uur	📏 15,7 km
🚶 29	🚶 30

Etappe 5	Puttershoek - Museum Hoeksche waard
🕒 00:38 uur	📏 10,2 km
🚶 34	🚶 19

Etappe 6	Museum Hoeksche Waard - Jachthaven Rhoon
🕒 00:33 uur	📏 8,9 km
🚶 26	🚶 27

Legenda		
📍 01	Knoppunt	🌳 Bos/natuurgebied
📍	Fietsroute/etappe	🏖️ Duin/strand
📍	Geen knooppuntenroute	💧 Water
📍	Bezienswaardige locatie	🏘️ Stedelijk gebied
📍 TOP	Toeristisch OverstapPunt	🏢 Bedrijventerrein
🚉	Treinstation	💰 Kassen
🚇	Metrostation	🌳 Natuurgebied
🚇	Spoorlijn	🏛️ Museum
🚇	Metrolijn	🏠 Boerderij
🚢	(Fiets)veerpont	🏰 Centrum/Rijksmonument
		🚢 Haven/schepen
		⚓ Haven
		🍴 Eten en drinken
		🛍️ Winkelen
		🚶 Rondleidingen
		🚶 Wandelroutes
		🚴 Fietsroutes
		🚴 Geen knooppuntenroute
		🅑🅓 Parkeren
		🗨️ Locatie Tip

